

Library: Βιβλιοθήκη Γυμνασίου Πλατανιά

Category: Ελληνική λογοτεχνία->2. Λογοτεχνία

Year: 1965

Pages: 499

isbn: ISBN 960-04-2702-X, ISBN-13 978-960-04-2702-8

Review

Βραβείο Prix du Meilleur Livre Étranger [1971]

Νεοελληνική πεζογραφία - Μυθιστόρημα [DDC: 889.3]

Οι "Ακυβέρνητες Πολιτείες" απαρτίζονται από τρεις τόμους: "Η λέσχη" (1961), "Αριάγνη" (1962), "Η νυχτερίδα" (1965). Η δράση τοποθετείται αντιστοιχα στην Ιερουσαλήμ, στο Κάιρο, στην Αλεξάνδρεια. Ένα μυθιστόρημα που τιθασεύει αριστοτεχνικά μια χειμαρρώδη ιστορική ύλη, δίνοντας ανθρώπινη φωνή στο έπος και στο δράμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, την ώρα που κρινόταν το μέλλον των λαών και παίχτηκε στα ζάρια η τύχη της Ελλάδας. Χάρη σε ποικίλες αναδρομές, η τριλογία ζωντανεύει και προγενέστερες περιόδους, από τον Μεσοπόλεμο, τον χλωρό παράδεισο της εφηβείας με τα πρώτα ερωτικά σκιρτήματα κάποιων ηρώων, ως την παλιά Αίγυπτο, ανακαλώντας μνήμες προγόνων. Το έργο κορυφώνεται με την εξέγερση του Στρατού και του Στόλου, το κίνημα του Απρίλη 1944 και τη δραματική καταστολή του, ενώ, με τον επίλογο του γ' τόμου, μεταφερόμαστε στη Θεσσαλονίκη μετά τον Εμφύλιο, το 1954, όπου ακούγεται ένα συγκλονιστικό ρέκβιεμ για τους χαμένους αγωνιστές.

Ωστόσο, ο Τσίρκας δεν έγραψε χρονικό, αλλά έργο τέχνης. Ιστορική ακρίβεια και φαντασία σπάνια δένονται σ' ένα τόσο αρμονικό σύνολο. Κινώντας στιβαρά μεγάλους όγκους, καταγράφει ευαίσθητα τις απηχήσεις των γεγονότων στη συνείδηση και στις σχέσεις των

ανθρώπων, πλάθοντας ολοζώντανες μορφές που θα μείνουν στο πάνθεον των μυθιστορηματικών ηρώων. Πολιτικές μηχανορραφίες, αχαλίνωτες φιλοδοξίες μέσα στη δίνη του πολέμου, αλλά και ωραία όνειρα και περίσσειμα ανθρωπιάς και γενναιότητας δίνουν το στίγμα των "Ακυβέρνητων Πολιτειών", όπου ο έρωτας, κυρίαρχος, τυλίγει και ξετυλίγει το νήμα μιας συναρπαστικής πλοκής. Παράλληλα, με την πολυφωνία της αφήγησης και άλλες νεωτερικές τεχνοτροπίες, ο συγγραφέας κατορθώνει να συγχωνεύσει τον μοντερνισμό με την παράδοση. Ένα μεταιχμιακό έργο, που σφράγισε τα ελληνικά γράμματα σ' αυτό τον "σύντομο 20ό αιώνα". (Χ.Π.)